I TRYGGE HENDER 24 7
Nasjonal pasientsikkerhetskampanje

Kort om resultatene fra kartlegging av pasientskader fra 2010

Et av hovedmålene i den nasjonale pasientsikkerhetskampanjen er å redusere pasientskader. For å kunne vite om målet nås, må vi vite hvor mange pasienter som skades. Norge er trolig første land i verden hvor alle helseforetak kartlegger pasientskader.

Nasjonale resultater
Fem private sykehus og 18 av 19 helseforetak deltok i kartleggingen for 2010. Minst 7819 pasientopphold ble undersøkt.

- Ved 16 prosent av pasientoppholdene vurderte granskningsteamene at det hadde oppstått minst én pasientskade i 2010.

- Ved syv prosent av pasientoppholdene vurderte de at minst én skade førte til forlenget sykehusopphold.

- Ved én prosent av pasientoppholdene fikk pasienten varig men som følge av pasientskade.

- Ved 33 pasientopphold vurderte teamene at pasienten døde som følge av pasientskade. Når resultatene vektes i forhold til sykehusenes størrelse og antall pasientopphold de har tilfeldig trukket de granskede pasientoppholdene fra, og man beregner et gjennomsnitt, svarer dette til 0,66 prosent av pasientoppholdene. På grunn av statistisk usikkerheter vil resultatet på landsbasis ligge på mellom 3456 og 5976 dødsfall per år, med et gjennomsnitt på 4722.

Hva som er årsak til skadene er foreløpig ikke analysert. Undersøkelser i andre land har vist at infeksjoner og tekniske komplikasjoner ved kirurgi er blant de vanligste årsakene til pasientskade. Dette er to av hovedområdene i pasientsikkerhetskampanjen.

Hva skal tallene brukes til?
Hensikten med den nasjonale målingen er å skape et utgangspunkt for følge forbedringer over tid. De lokale tallene for helseforetakene vil i form av tidsserier fungere som overordnet styringsinformasjon for helseforetakenes ledelse.

Resultatene er ikke egnet til å sammenligne helseforetak. Årsaken er at prosedyren som benyttes ikke korrigerer for relevante feilkilder.

Hva forteller resultatet?
Undersøkelsen skiller ikke mellom skader som oppstår på grunn av feil, og de som oppstår

på grunn av høy risiko forbundet med behandlingen. Resultatet belyser dermed risikoen forbundet med behandlingen som er gitt, uten å si noe om hvor mange skader som kan forebygges, og hvor mange som ikke kan forebygges.

Lignende undersøkelser fra andre land viser at omtrent halvparten av skadene kan forebygges.

Om kartleggingen:
Målingene av pasientskade vil fortsette gjennom hele kampanjeperioden (2011 – 2013).

Alle helseforetakene utfører samme, strukturert journalundersøkelse ved hjelp av prosedyren Global Trigger Tool (GTT). GTT er utviklet av Institute for Healthcare Improvement (IHI), og regnes som den beste fremgangsmåten for å kartlegge forekomst av pasientskade.

Hva gjøres for å redusere pasientskader?
Den nasjonale pasientsikkerhetskampanjen "I trygge hender" ble lansert i januar 2011, og vil vare i tre år. Ved å innføre konkrete tiltak på utvalgte innsatsområder i hele helse- og omsorgstjenesten, er målet å redusere antall pasientskader. Områdene er valgt ut av eksperter på bakgrunn av stort forbedringspotensial, og inkluderer blant annet tiltak for tryggere legemiddelbruk og tiltak mot infeksjoner. Ledelse er et gjennomgående tema.

Les hele rapporten her